

31998D2119

3.10.1998.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 268/1

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 2119/98/EK
(1998. gada 24. septembris)
par epidemioloģiskās uzraudzības un infekcijas slimību kontroles tīkla izveidošanu Kopienā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

dalībvalstu datus par šīm slimībām, kā arī sadarboties ar vietējām un starptautiskām aģentūrām šajos jautājumos;

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 129. pantu,

- (3) tā kā Padomes 1994. gada 2. jūnija rezolūcijā ⁽⁶⁾ Kopienas rīcības ietvaros sabiedrības veselības aizsardzības jomā Padome piekrita, ka šobrīd īpaša prioritāte ir infekcijas slimības;

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

- (4) tā kā tās 1993. gada 13. decembra secinājumos ⁽⁷⁾ Padome uzskatīja par vajadzīgu Kopienas līmenī izveidot epidemioloģiskās uzraudzības un infekcijas slimību kontroles tīklu, kura galvenais mērķis būtu savākt un koordinēt dalībvalstu uzraudzības tīklu informāciju;

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

rīkojoties Līguma 189.b pantā paredzētajā kārtībā ⁽⁴⁾ saskaņā ar Samierināšanas komitejas 1998. gada 27. maijā apstiprināto kopīgo dokumentu,

- (5) tā kā tajos pašos secinājumos Padome tās priekšlikumos par rīcību sabiedrības veselības aizsardzības jomā lūdz Komisijai veltīt īpašu uzmanību epidemioloģiskā tīkla izveidošanai Kopienā, ņemot vērā pašreizējos procesus un mehānismus Kopienas un dalībvalstu līmenī, un nodrošināt datu salīdzināmību un atbilstību;

- (1) tā kā slimību, jo īpaši izplatītāko bīstamo slimību, profilakse ir Kopienas darbības prioritāte, kam nepieciešama vispārēja pieeja, ko saskaņo dalībvalstis;

- (6) tā kā 1992. gada 13. novembra rezolūcijā par infekcijas slimību kontroli un uzraudzību ⁽⁸⁾ Padome un veselības ministri, tiekoties Padomē, uzsvēra vēlmi Kopienas līmenī uzlabot infekcijas slimību esošo uzraudzības tīklu aptveramību un efektivitāti Kopienā starp dalībvalstīm (tostarp datu apstrādes tīklus), kā arī vēlmi uzturēt, izveidot vai stiprināt saskaņotību starp dalībvalstīm infekcijas slimību uzliesmojumu uzraudzībai, ja šāda rīcība var uzlabot esošos pasākumus;

- (2) tā kā Eiropas Parlaments sabiedrības veselības aizsardzības politikas rezolūcijā pēc Māstrihtas ⁽⁵⁾ aicināja Komisiju izveidot pārrobežu tīklu ziņojamo slimību darba definīciju noteikšanai, savākt, atjaunināt, izanalizēt un izplatīt

⁽¹⁾ OV C 123, 26.4.1996., 10. lpp. un

OV C 103, 2.4.1997., 11. lpp.

⁽²⁾ OV C 30, 30.1.1997., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 337, 11.11.1996., 67. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 1996. gada 13. novembra atzinums (OV C 362, 2.12.1996., 111. lpp.), Padomes 1997. gada 22. jūlija kopējā nostāja (OV C 284, 19.9.1997., 10. lpp.) un Eiropas Parlamenta 1998. gada 14. marta lēmums (OV C 34, 2.2.1998., 70. lpp.). Eiropas Parlamenta 1998. gada 15. jūlija lēmums (OV C 292, 21.9.1998.). Padomes 1998. gada 20. jūlija lēmums.

⁽⁵⁾ OV C 329, 6.12.1993., 375. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 165, 17.6.1994., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 15, 18.1.1994., 6. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 326, 11.12.1992., 1. lpp.

- (7) tā kā tajā pašā rezolūcijā Padome un veselības ministri, tiekoties Padomē, uzsvēra, ka ir svarīgi vākt datus no dalībvalstīm par nelielu skaitu retu un nopietnu slimību, kuru epidemioloģiskam pētījumam nepieciešams liels skaits paraugu;
- (8) tā kā tajā pašā rezolūcijā Padome un veselības ministri, tiekoties Padomē, aicina Komisiju izvērtēt vēlāmību piešķirt prioritāti atsevišķiem atbilstošiem priekšlikumiem attiecībā uz infekcijas slimību kontroli un uzraudzību, cita starpā, ņemot vērā to paredzēto izmaksu lietderību;
- (9) tā kā saskaņā ar subsidiaritātes principu jebkādos jaunus pasākumus jomā, uz ko neattiecas Kopienas ekskluzīvā kompetence, piemēram, tādā kā infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība un kontrole, Kopiena var veikti tikai tad, ja rīcības mēroga vai seku dēļ ierosināto rīcību labāk var veikt Kopienas, nevis dalībvalstu līmenī;
- (10) tā kā dalībvalstu dažādie līmeņi un vajadzības infekcijas slimību epidemioloģiskajai uzraudzībai rada nepieciešamību izveidot pastāvīgu tīklu Kopienas līmenī;
- (11) tā kā, veicot pasākumus veselības jomā, jāņem vērā pārējā Kopienas rīcība sabiedrības veselības aizsardzības jomā vai jomā, kurai ir ietekme uz sabiedrības veselību;
- (12) tā kā saskaņā ar šo lēmumu veicamie pasākumi ir pieņemti bez dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanas;
- (13) tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 647/96/EK (1996. gada 29. marts), ar ko pieņem Kopienas rīcības programmu par AIDS un atsevišķu citu infekcijas slimību profilaksi sabiedrības veselības aizsardzības jomā (1996. līdz 2000. gads) ⁽¹⁾, paredz noteiktu Kopienas rīcību atsevišķu infekcijas slimību kontroles un uzraudzības tīkla izveidei un attīstībai, šādu slimību agrīnai atklāšanai un reģionālo epidemiologu apmācības veicināšanai;
- (14) tā kā jāveicina sadarbība ar starptautiskajām kompetentajām organizācijām, īpaši ar Pasaules Veselības organizāciju, sevišķi attiecībā uz slimību klasifikāciju, kā arī atbilstošas valodas un tehnoloģiju izmantošana;
- (15) tā kā jāatbalsta sadarbība ar ārpuskopienas valstīm, īpaši nopietnu infekcijas slimību parādīšanās vai atjaunošanās gadījumā;
- (16) tā kā jaunākie nopietnu infekcijas slimību parādīšanās vai atjaunošanās gadījumi parādīja, ka ārkārtas situācijās visa vajadzīgā informācija un saskaņā ar apstiprināto metodiku savāktie dati ātri jādara zināmi Komisijai;
- (17) tā kā, lai nodrošinātu iedzīvotāju aizsardzību ārkārtas situācijā, dalībvalstīm nekavējoties jāapmainās ar attiecīgajiem datiem un informāciju, izmantojot Kopienas tīklu; tā kā prioritāte vienmēr ir sabiedrības veselības aizsardzībai;
- (18) tā kā Padomes Direktīva 92/117/EEK (1992. gada 17. decembris) par aizsardzības pasākumiem pret noteiktām zoonozēm un zoonozes izraisītājiem dzīvniekos un dzīvnieku izcelsmes produktos, lai izvairītos no pārtikas izraisītām infekcijām un intoksikācijām ⁽²⁾, vienlīdz attiecas uz informāciju par zoonozēm, kuras skar cilvēkus; tā kā tā pati direktīva paredz sistēmu informācijas savākšanai un pārraidīšanai attiecībā uz noteiktām zoonozēm un zoonozes izraisītājiem;
- (19) tā kā infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un kontroles tīkla izveide Kopienas līmenī nosaka, ka tai noteikti jāatbilst tiesību normām par individuālo aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un pasākumu ieviešanu, lai nodrošinātu šādu datu konfidencialitāti un drošību, tā kā šajā sakarā Eiropas Parlaments un Padome pieņēma Direktīvu 95/46/EK ⁽³⁾;
- (20) tā kā Kopienas projekti datu telemātiskās apmaiņas starp iestādēm (IDA) ⁽⁴⁾ jomā un G7 projekti cieši jāsaskaņo ar Kopienas rīcības ieviešanu attiecībā uz infekcijas slimību epidemioloģisko uzraudzību un kontroli;
- (21) tā kā jāizvērtē centieni, kas veikti, lai sekmētu starptautisko sadarbību šajā jomā, jo īpaši kā kopējā rīcības plāna ar ASV daļa;

⁽¹⁾ OV L 95, 16.4.1996., 16. lpp.

⁽²⁾ OV L 62, 15.3.1993., 38. lpp.

⁽³⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 269, 11.11.1995., 23. lpp.

- (22) tā kā ir svarīgi, lai ārkārtas situācijās kompetentās vietējās struktūras un/vai iestādes stiprinātu savstarpēju sadarbību, īpaši attiecībā uz bioloģisko paraugu identifikāciju;
- (23) tā kā Kopienas procedūras, ko var izveidot ātrai informācijas apmaiņai, neietekmē dalībvalsts tiesības un pienākumus saistībā ar divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem un konvencijām;
- (24) tā kā ir jāizveido procedūra, lai veicinātu koordināciju starp dalībvalstīm par pasākumiem, ko tās var piemērot, lai ierobežotu infekcijas slimību izplatību; tā kā šo pasākumu pieņemšana un ieviešana ir dalībvalstu ekskluzīvā kompetencē;
- (25) tā kā ir svarīgi, lai Komisija ieviestu Kopienas tīklu ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm; tā kā tādēļ ir jāizveido procedūra, lai nodrošinātu dalībvalsts pilnvērtīgu dalību tā ieviešanā;
- (26) tā kā izmaksas, kas var rasties no tīkla izmantošanas Kopienas līmenī, jāsedz ar Kopienas līdzekļiem un/vai attiecīgām Kopienas programmām;
- (27) tā kā izmaksas, kas var rasties no tīkla izmantošanas vietējā līmenī, jāsedz dalībvalstīm pašām, ja Kopienas tiesību normas nenosaka citādi;
- (28) tā kā 1994. gada 20. decembrī tika panākta pagaidu vienošanās starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par to tiesību aktu īstenošanas pasākumiem, kas ir pieņemti saskaņā ar Līguma 189.b pantā noteikto kārtību ⁽¹⁾,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Šā lēmuma mērķis ir ar Komisijas atbalstu izveidot Kopienas līmeņa tīklu sadarbības un koordinācijas veicināšanai starp dalībvalstīm, ar nolūku uzlabot lēmuma pielikumā minēto infekcijas slimību kategoriju profilaksi un kontroli Kopienā. Tīklu izmanto:

- minēto slimību epidemioloģiskajai uzraudzībai un
- ātrās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmā šo slimību profilaksei un kontrolei.

Attiecībā uz epidemioloģisko uzraudzību tīklu izveido ar atbilstošiem tehniskiem līdzekļiem, nodrošinot pastāvīgus sakarus starp Komisiju un struktūrām un/vai iestādēm, kuras dalībvalstu līmenī un attiecīgās dalībvalsts uzraudzībā ir kompetentas valsts līmenī un kurām ir uzdots savākt vajadzīgo informāciju par infekcijas slimību uzraudzību, un nosakot procedūras atbilstošo uzraudzības datu izplatīšanai Kopienā.

Attiecībā uz ātrās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmu tīklu veido, ar atbilstošiem tehniskiem līdzekļiem nodrošinot pastāvīgus sakarus starp Komisiju un dalībvalstu kompetentajām sabiedrības veselības aizsardzības iestādēm, kas atbild par pasākumiem, kuri nepieciešami sabiedrības veselības aizsardzībai.

Komisija nodrošina tīkla koordināciju sadarbībā ar dalībvalstīm.

2. pants

Šajā lēmumā ir termiņi šādā nozīmē.

1. "Epidemioloģiskā uzraudzība" ir nepārtraukta sistemātiska tādu datu vākšana, analizēšana, interpretācija un izplatīšana, kas attiecas uz veselību, tostarp epidemioloģiski pētījumi par pielikumā minēto infekcijas slimību kategorijām, īpaši attiecībā uz jautājumiem par šo slimību izplatību laikā un telpā un riska faktoru analīzi par saslimšanu ar šīm slimībām, lai sekotu piemērotus profilakses pasākumus un pretpasākumus.
2. "Infekcijas slimību profilakse un kontrole" ir pasākumu kopums, tostarp epidemioloģiskā izmeklēšana, ko veic dalībvalstu kompetentās sabiedrības veselības aizsardzības iestādes, lai novērstu un apturētu infekcijas slimības izplatību.
3. "Kopienas tīkls" ir tīkls infekcijas slimību epidemioloģiskajai uzraudzībai un kontrolei, proti, sistēma tās vajadzīgās informācijas apmaiņai, kas nepieciešama 1. un 2. punktā minēto darbību veikšanai.

3. pants

Lai Kopienas tīkls efektīvi darbotos attiecībā uz epidemioloģisko uzraudzību un sasniegtu informācijas vienotību šajā struktūrā, saskaņā ar 7. pantā noteikto procedūru nosaka:

⁽¹⁾ OV C 102, 4.4.1996., 1. lpp.

- a) to, ka Kopienas tīkls pakāpeniski aptver infekcijas slimības;
- b) kritērijus šo slimību atlasei, ņemot vērā pielikumā noteiktās kategorijas un pastāvošos sadarbības tīklus slimību uzraudzībai, kurus var izmantot par pamatu;
- c) gadījumu definīcijas, jo īpaši klīnisko un mikrobioloģisko raksturojumu;
- d) to datu un informācijas raksturu un veidu, kas jāsavāc un jānosūta 1. panta otrajā daļā minētajām struktūrām un/vai iestādēm epidemioloģiskās uzraudzības jomā, kā arī veidus, kā šo informāciju var padarīt salīdzināmu un atbilstīgu;
- e) epidemioloģiskās un mikrobioloģiskās uzraudzības metodes;
- f) pamatnostādnes par veicamajiem profilaktiskajiem pasākumiem, īpaši uz dalībvalstu ārējām robežām, sevišķi ārkārtas situācijās;
- g) pamatnostādnes par informāciju un padomiem attiecībā uz praksi iedzīvotājiem;
- h) attiecīgus tehniskos līdzekļus un procedūras datu izplatīšanai un analizēšanai Kopienas līmenī.

4. pants

Katra 1. panta otrajā vai trešajā daļā atbilstošā minētā struktūra un/vai iestāde uz Kopienas tīklu nosūta:

- a) informāciju par 3. panta a) apakšpunktā minēto infekcijas slimību parādīšanās vai atjaunošanās gadījumiem dalībvalstī, kurā atrodas struktūra un/vai iestāde, kā arī informāciju par piemērojamajiem kontroles pasākumiem;
- b) jebkādu informāciju par epidēmijas situācijas attīstību, par kuras informācijas sagādāšanu tā ir atbildīga;
- c) informāciju par neparastiem epidēmiskiem simptomiem vai nezināmas izcelsmes jaunām infekcijas slimībām;
- d) jebkuru tās rīcībā esošu informāciju:
 - par pielikumā noteikto kategoriju infekcijas slimību gadījumiem,
 - par jaunu, nezināmas izcelsmes infekcijas slimību gadījumiem ārpuskopienas valstīs;
- e) informāciju par pastāvošajiem un ieteiktajiem mehānismiem un procedūrām infekcijas slimību profilaksei un kontrolei, īpaši ārkārtas situācijās;
- f) jebkādas apsvērumus, kas var palīdzēt dalībvalstīm saskaņot to centienus saistībā ar infekcijas slimību profilaksi un kontroli, ieskaitot jebkādos īstenotos pretpasākumus.

5. pants

Komisija 3. pantā minēto informāciju padara pieejamu 1. pantā minētajām struktūrām un iestādēm. Katra struktūra/iestāde nodrošina to, ka informācija, ko tā nodod tīklā saskaņā ar 4. pantu, tūlīt tiek nosūtīta pārējām struktūrām/iestādēm un Komisijai.

6. pants

1. Dalībvalstis, pamatojoties uz Kopienas tīklā iegūto informāciju, savstarpēji apspriežas sadarbībā ar Komisiju par infekcijas slimību profilakses un kontroles centieni saskaņošanu.

2. Ja dalībvalsts grib pieņemt pasākumus infekcijas slimību kontrolei, tai ar Kopienas tīkla palīdzību pirms šo pasākumu pieņemšanas ir jāinformē pārējās dalībvalstis un Komisija par šo pasākumu raksturu un mērķi. Attiecīgā dalībvalsts ar Kopienas tīkla palīdzību apspriežas ar pārējām dalībvalstīm un Komisiju par plānoto pasākumu raksturu un darbības jomu, ja vien sabiedrības veselības aizsardzības vajadzības nav tik steidzamas, ka apspriešanās nav iespējama.

3. Ja dalībvalstij steidzamā kārtā sakarā ar infekcijas slimības parādīšanos vai atjaunošanos jāpieņem kontroles pasākumi, tai pēc iespējas ātri ar Kopienas tīkla palīdzību par to jāziņo dalībvalstīm un Komisijai.

Pienācīgi pamatotos īpašos gadījumos dalībvalstis, kuras vēlas, var pieņemt piemērotus profilakses un aizsardzības pasākumus, kurus pieņem dalībvalstīm savstarpēji vienojoties kopā ar Komisiju.

4. Dalībvalstis, pamatojoties uz apspriešanās rezultātiem un piedāvāto informāciju, saziņā ar Komisiju savstarpēji saskaņo pasākumus, ko tās pieņēmušas vai gatavojas pieņemt vietējā mērogā.

5. Procedūras, kas attiecas uz 1., 2. un 3. punktā minēto informāciju un apspriešanos, un procedūras, kas attiecas uz 1. un 4. punktā minēto saskaņošanu, nosaka saskaņā ar 7. pantā minēto procedūru.

7. pants

1. Šā lēmuma īstenošanā Komisijai palīdz komiteja, kas sastāv no dalībvalstu pārstāvjiem un kuru vada Komisijas pārstāvis.

2. Komisijas pārstāvis iesniedz Komitejai veicamo pasākumu projektu. Atzinumu par projektu Komiteja sniedz termiņā, ko priekšsēdētājs var noteikt pēc jautājuma steidzamības. Atzinumu sniedz ar balsu vairākumu, kas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktā noteikts attiecībā uz lēmumiem, kurus Padomei jāpieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balsis Komitejā vērtē tā, kā noteikts minētajā pantā. Priekšsēdētājs nebalso.

3. a) Paredzētos pasākumus Komisija pieņem, ja tie ir saskaņā ar Komitejas atzinumu.

b) Ja paredzētie pasākumi nesaskan ar Komitejas atzinumu vai atzinums netiek sniegts, Komisija nekavējoties iesniedz Padomei priekšlikumu par veicamajiem pasākumiem. Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

Ja trīs mēnešu laikā pēc jautājuma nodošanas Padomei tā nav rīkojusies, pasākumus pieņem Komisija.

8. pants

Pielikumā var izdarīt grozījumus vai papildinājumus saskaņā ar 7. pantā noteikto procedūru.

9. pants

Katra dalībvalsts sešu mēnešu laikā kopš šā lēmuma stāšanās spēkā nosaka struktūras un/vai iestādes, kas minētas 1. panta otrajā un trešajā daļā, un par to informē Komisiju un dalībvalstis. Norādītās struktūras un/vai iestādes dalībvalstis publiski raksturo kā daļu no Kopienas tīkla, kuru izveido ar šo lēmumu.

10. pants

Šā lēmuma izpildei dalībvalstu kompetentās iestādes un Komisija sekmē sadarbību ar ārpuskopienas valstīm un starptautiskām organizācijām, kuras ir kompetentas sabiedrības veselības aizsardzības jomā, īpaši ar Pasaules Veselības organizāciju.

11. pants

Šo lēmumu piemēro, neskarot Direktīvas 92/117/EEK un 95/46/EK.

12. pants

1. Šis lēmums neierobežo dalībvalstu tiesības uzturēt vai ieviest citus pasākumus, procedūras un mērus valstu infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un kontroles sistēmām.

2. Šis lēmums neskar dalībvalstu tiesības un pienākumus, kas izriet no esošiem vai turpmākiem divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem vai konvencijām jomās, uz ko attiecas šis lēmums.

13. pants

Komisija ar dalībvalstu palīdzību nodrošina konsekveni un komplementaritāti starp šo lēmumu un attiecīgajām Kopienas programmām un iniciatīvām, ieskaitot tās, kas attiecas uz rīcību sabiedrības veselības aizsardzības jomā un īpaši statistiskās informācijas pamatprogrammu, projektiem datu telemātiskai apmaiņai starp iestādēm un izpētes un tehnoloģijas attīstības pamatprogrammu, sevišķi šīs programmas telemātisko lietojumu.

14. pants

1. Komisija iesniedz regulārus ziņojumus Eiropas Parlamentam un Padomei, kurās izvērtē Kopienas tīkla darbību.

2. Pirmais ziņojums, kuru iesniedz triju gadu laikā pēc šā lēmuma stāšanās spēkā, nosaka, kuri Kopienas tīkla elementi ir jāuzlabo vai jāpielāgo. Tajā ietver arī priekšlikumus, ko Komisija uzskata par vajadzīgiem šā lēmuma grozīšanai vai pielāgošanai.

3. Komisija vada Kopienas tīkla izvērtēšanu katrus piecus gadus, sevišķu uzmanību pievēršot strukturālo jaudu un resursu efektīvai izmantošanai, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

15. pants

Šis lēmums stājas spēkā 1999. gada 3. janvārī.

16. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 1998. gada 24. septembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

J. M. GIL-ROBLES

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

J. FARNLEITNER

PIELIKUMS

INFEKCIJAS SLIMĪBU KATEGORIJU SARAKSTS

- Slimības, ko var novērst ar vakcināciju.
 - Seksuāli transmisīvās slimības.
 - Vīrushepatīts.
 - Pārtikas izraisītas slimības.
 - Ūdens izraisītas slimības un vides izraisītas slimības.
 - Hospitālās infekcijas.
 - Citas slimības, kuras pārnēsā netradicionāli pārnēsātāji (ieskaitot Kreicfelda-Jakoba slimību).
 - Slimības, uz ko attiecas starptautiskie veselības noteikumi (dzeltenais drudzis, holēra un mēris).
 - Citas slimības (trakumsērga, izsitumu tīfs, vīrusu hemorāģiskie drudži, malārija un citas neklasificētas nopietnas epidēmiskās slimības utt.).
-